

HATANPÄÄN LUKION OPINTO-OPAS 2021-2022

GLOBAALI- JA
KULTTUURIOSAAMINEN

EETTISYYS JA
YMPÄRISTÖOSAAMINEN

MONITIETEELLINEN JA
LUOVA OSAAMINEN

SISÄLLYSLUETTELO

LOPS2021, yhteystiedot, opetushenkilökunta, ryhmänohjaajat	2-3
Lukuvuoden työ- ja loma-ajat, uusi oppituntikaavio, perheiden (vanhempien) illat	4
Hatanpään lukio A:sta Ö:hön	5-10
Lukion suoritusohjeet, kurssien suorittaminen, poissaolot, päättöviikko, arviointi	11-13, 16
Kurssitarjotin 2021-2022	14-15
Ylioppilastutkinto ja suositus tutkinnon hajauttamiseksi	18-19
Hatanpään lukion opintojaksot LOPS2021	20-26
Opiskelusuunnitelma LOPS2021	27

LOPS2021 - UUSI LUKIOIDEN OPETUSSUUNNITELMA KÄYTTÖÖN

Suomalaisissa lukioissa siirrytään elokuussa 2021 käyttämään lukioiden uutta opetussuunnitelmaa (LOPS2021) lukion aloittavien uusien opiskelijoiden osalta. Lukiota jatkavat, oman lukionsa vuosina 2018-2020 aloittaneet opiskelijat, jatkavat opintoja oman opetussuunnitelmansa mukaan.

Tämä opinto-opas on tehty mielessä ennen kaikkea lukionsa uuden LOPS2021:n mukaan aloittavat opiskelijat. Jatkavat opiskelijat löytävät itseään koskevat vastaavat tiedot kursseista ja niiden suoriuttamisesta lukion [www-sivulta](http://www.sivulta) www.tampere.fi/halu. Uusi opinto-opas jaetaan kuitenkin kaikille, koska siinä on infoa myös koko lukuvuodesta: uusi viikkotuntikaavio, kurssitarjotin, työ- ja loma-ajat, yhteystiedot, jne.

HATANPÄÄN LUKIO

Haapakuja 5
33900 Tampere
www.tampere.fi/hatanpaanlukio tai www.tampere.fi/halu
hatanpaan.lukio@tampere.fi
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lukion koulusihteeri Minna Laine	044 430 9360
Lukion koulusihteeri Katja Wiman	041 731 0526
Rehtori Ville Vuorisalmi	040 587 2849
Apulaisrehtori Tuija Leppäharju	044 430 9361
Vararehtori Sirpa Ruhanen	
Opinto-ohjaaja Katri Weiste	040 541 5952
Toinen opinto-ohjaaja: katso yhteystiedot lukion www-sivulta .	
Vahtimestari Sami Peiponen	040 800 4422
Kouluravintola Niina Piironen	050 401 4391, niina.piironen@fi.issworld.com

Erityisopettaja Marita Kontio	050 432 8596
Terveystenhoitaja Nea Koskela	040 639 0785
Lukiokuraattori Salla Kananen	050 409 4906
Lukiopsykologi Milja Järvelin	041 730 8246

Opettajien huone	040 195 1388
Opettajien työtila musiikki	040 195 1554 (huone 130 Lahnajoki, Rasimus)
Opettajien työtila 2. krs.	040 195 1077 (huone 209 Ikola, Lehto, Pajula, Pukkila)
Opettajien työtila 2. krs.	040 195 0977 (huone 210 Hietikko, Kauppinen, Suoniemi, Marttila, Vares)
Opettajien työtila 3. krs.	040 195 2511 (huone 305 Alapiha, Eronen, Huotari, Leppäharju, Ärling)
Opettajien työtila 4. krs.	040 196 0569 (huone 405 Anttila, Nyman, Ruhanen, Simberg)

RYHMÄNOHJAAJAT JA KOTILUOKAT

21A Susanna Simberg, 303

21B Sirpa Ruhanen, 401

21C Karoliina Suoniemi, 103

21D Aki Lahnajoki, 123

LUVA Anne Hietikko, 402

20A Kaarle Huotari, luokka 304

20B Tiina Anttila, 403

20C Anu Rasimus, 204

20D Annika Alapiha, 301

19A Pia Nyman, 404

19B Arto Kauppinen, 102

19C Andrei Pukkila, 201

19D Mirva Ikola, 302

18E Hiski Eronen, Mediateekki

18F Tuija Leppäharju, Mediateekki

OPETUSHENKILÖKUNTA

Sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi@tampere.fi tai viestiä wilman kautta.

Alapiha Annika, äidinkieli ja kirjallisuus, S2, musiikkiteatteri

Anttila Tiina, englanti, espanja (huom:

tiina.m.anttila @ tampere.fi)

Eronen Hiski, matematiikka, TVT

Hietikko Anne-Mari, S2, LUVA (huom:

anne.hietikko2 @ tampere.fi)

Huotari Kaarle, matematiikka

Ikola Mirva, liikunta, terveystieto

Kauppinen Arto, yhteiskuntaoppi, filosofia

Kontio Marita, erityisopettaja

Korhonen Urpu-Elina, kuvataide

Kuusiaho Tuire, yhteiskuntaoppi

Lahnajoki Aki, musiikki

Laitamo Aimo, musiikki ja musiikkiteknologia

Lehtimäki Maija, äidinkieli ja kirjallisuus

Lehto Elina, biologia, maantiede

Leppäharju Tuija, apulaisrehtori, äidinkieli ja

kirjallisuus, S2, musiikkiteatteri

Marttila Suvi, ruotsi, saksa

Nikkilä Anna, kuvataide

Nyman Pia, englanti, saksa

Pajula Marja, kemia, matematiikka

Palin Noora, maantiede

Pukkila, Andrei, fysiikka, matematiikka

Rasimus Anu, musiikki

Ruhanen Sirpa, englanti, ruotsi, vararehtori

Simberg Susanna, ranska, ruotsi

Suoniemi Karoliina, uskonto, psykologia

Vares Mari, historia, yhteiskuntaoppi,

opiskelijakunnan ohjaus

Weiste Katri, opinto-ohjaus, 040 541 5952 (t)

Ärling Teija, äidinkieli ja kirjallisuus, S2, tutor-

opiskelijoiden ohjaus

(Kuva: Seppälän koulukuvat)

LUKUVUODEN 2021-2022 TYÖ- JA LOMA-AJAT

Tampereen kaupungin lukioiden opiskelijoiden työ- ja loma-ajat lukuvuodelle 2021-2022 ovat seuraavat:

Syyslukukauden alku tiistai 10.8.2021

Syysloma 18.-24.10.2021

Syyslukukausi päättyy keskiviikkona 22.12.2021

Joululoma 23.12.2021-9.1.2022

Kevätlukukauden alku maanantai 10.1.2022

Talviloma 28.2.-6.3.2022

Pääsiäisloma 14.4.-18.4.2022 (kiirastorstai vapaa)

Helatorstai 26.5.2022

Kevätlukukauden päätöspäivä lauantai 4.6.2022

Lukuvuosi jaetaan viiteen *periodiin*. Jakso-sanaa ei enää ensi lukuvuonna käytetä, koska se helposti sekaantuisi syksyllä 2021 lukionsa aloittavien opiskelijoiden *opintojaksoon*, joksi uudessa syksyllä 2021 käyttöön otettavassa lukion opetussuunnitelmassa kutsutaan vanhan opetussuunnitelman kurssia.

1. periodi ti 10.8.2021 - to 30.9.2021

2. periodi pe 1.10.2021 - ma 29.11.2021

3. periodi ti 30.11.2021 - ma 7.2.2022

4. periodi ti 8.2.2022 - ke 6.4.2022. Penkkaripäivä to 10.2.2022, Vanhat tanssit pe 11.2.2022.

5. periodi to 7.4.2022 - la 4.6.2022

Lukuvuoden tarkempi kalenteri: päättöviikot, teemapäivät ja tapahtumat, uusintakokeet ja yo-koepäivät on julkaistu koulun [www-sivulla](http://www.sivuilla) www.tampere.fi/halu opiskelijalle-kohdassa.

(www.tampere.fi/varhaiskasvatus-ja-koulutus/lukiokoulutus/hatanpaan-lukio/opiskelijalle.html)

OPPITUNTIKAAVIO

Koodi 8 mahdollistaa opetuksen joko kahdesti viikossa kahtena 90min tai kolmena 75 min opetustuokiona.

klo	aika	MA	TI	KE	TO	PE
8.15-9.30	75 min		1	7	7	1
9.30-9.45	15 min	9.30-10.45				
9.45-11.00	75 min	3	2	6	6	2
11.00-11.10	10 min	Rotovit yms.				
11.10-13.00, 110 min Ruokailut 11.30-12.05 11.45-12.20 12.00-12.35	75 min + 35 min	5	3	5	3	4
13.00-13.15	15 min					
13.15-14.45	75 min	6	4	2	4	5
14.30-14.45	15 min					
14.45-16.00	75 min	7	14.45-16.15 8 a 90 min	1	14.45-16.15 8 b 90 min	14.45-16.00 8 c 75min

PERHEIDEN ILLAT (VANHEMPAINILLAT)

1. vuoden opiskelijoiden perheenjäsenille: 1.9.2021 klo 18 ja 9.3.2022 klo 18

Ylioppilastutkintoilta - erityisesti 2. vuoden opiskelijoiden perheenjäsenille: 2.11.2021 klo 18

Jatko-opintoilta - erityisesti abiturienttien perheenjäsenille: 13.1.2022 klo 18. Toteutetaan etänä!

Lukion esittelyilta - ysluokkalaisille ja ysluokkalaisten perheille: 27.1.2022 klo 18

1. vuoden opiskelijoiden kevään perheiden ilta opiskelihuollollosella teemalla: 9.3.2022 kello 18.

HATANPÄÄN LUKIO A:STA Ö:HÖN

ABI, ABITURIENTTI: Lukion kolmannen vuoden opiskelijoita kutsutaan abiturienteiksi eli abeiksi.

ASIOIDEN HOITAMINEN: Koulusihteerimme palvelevat 1. kerroksessa. He auttavat Wilma- ja tietokonetunnusasioissa sekä opintotukeen, koulumatkatukeen ja opiskelijakorttiin liittyvissä asioissa. Koulusihteerille on ilmoitettava nimen ja henkilötietojen muutokset, kuten muuttuneet kodin osoitetiedot ja puhelinnumerot sekä huoltajien yhteystietojen muutokset. Muuttuneet tiedot on korjattava myös Wilmaan.

DIGITAALINEN MATERIAALI, OHJELMISTOT JA OPPIKIRJAT: Lukion kakkosten ja abien kursseilla tarvittavat kirjat ja/tai digitaaliset materiaalit on listattu lukion www-sivulla www.tampere.fi/varhaiskasvatus-ja-koulutus/lukiokoulutus/hatanpaan-lukio/opiskelijalle.html (helpoimmin www.tampere.fi/halu ja siitä opiskelijalle-kohtaa klikaten). Lukion syksyllä 2021 aloittavien opiskelijoiden maksuttoman digitaalisen materiaalin jako ja ohjeet kunkin aineen ensimmäisellä oppitunnilla.

ERITYISOPETUS: Erityisopettaja tarjoaa tietoa, opetusta ja ohjausta erilaisissa oppimisen ongelmissa. Erityisopettaja Marita Kontion tavoittaa 4. kerroksen työhuoneesta 406. Lue lisää www.tampere.fi/varhaiskasvatus-ja-koulutus/lukiokoulutus/hatanpaan-lukio/opiskelijalle/opinto-ohjauserityisopetusjatukiopetus.html (helpoimmin www.tampere.fi/halu ja siitä opiskelijalle-kohtaa klikaten).

FACEBOOK: Epävirallisempaan viestintään käytetään Hatanpään lukion Facebook -sivua.

INSTAGRAM: Hatanpaan.lukio on arvovaltainen somevaikuttaja :)

JAKSO: -> lue kohdasta PERIODI.

JÄRJESTYSSÄÄNNÖT: Tampereen kaupungin lukiokoulutuksen lukioilla on yhteiset järjestyssäännöt. Niiden tavoitteena on turvata kaikille oikeus turvalliseen ja viihtyisään oppimis- ja työympäristöön sekä yhtäläiseen ja oikeudenmukaiseen kohteluun. Järjestyssäännöt on esitetty Hatanpään lukion www-sivulla www.tampere.fi/varhaiskasvatus-ja-koulutus/lukiokoulutus/hatanpaan-lukio/opiskelijalle/hatanpaan-lukion-jarjestyssaannot.html (helpoimmin www.tampere.fi/halu ja siitä opiskelijalle-kohtaa klikaten).

KOULUMATKATUKI: Lukiolainen voi saada Kelan koulumatkatukea tietyillä ehdoilla. Koulumatkatuesta saa tietoa koulusihteeriltä sekä Kelasta, www.kela.fi/koulumatkatuki.

KURAATTORI- JA PSYKOLOGIPALVELUT: Opiskeluhoito palvelee. Lukiokuraattorina toimii Salla Kananen, puhelin 050 4094906. Lukiopsykologina toimii Milja Järvelin, puhelin 041 730 8246. Viestit etunimi.sukunimi@tampere.fi tai wilman kautta. Tapaamiset ajanvarauksella huoneessa 211, ja 212, 2. kerros. Lue lisää www.tampere.fi/halu ja siitä opiskelijalle-kohtaa klikaten.

KIRJOJEN LAINAAMINEN: Luokissa olevia kirjoja sekä Mediateekin lainakokoelman kirjoja voi lainata omatoimisesti itsepalvelutiskiltä. Lainausautomaatti toimii TOKI-kirjastokortilla. TOKI-kortin saat kirjasto-opettajalta OP1-opintojaksolla. Kirjoja ei saa viedä kirjastosta ohi lainausautomaatin. Jos automaatti ei toimi, kirjoja oma nimesi, kirjan nimi ja nidetunniste lainautiskillä olevaan lomakkeeseen. Palauta kirjat

itsepalveluautomaatin kautta ja pudota automaatin alla olevaan laatikkoon. Laina-aika on noin kuusi viikkoa. Lainat voit uusia TOKI-verkkokirjaston kautta saatuaasi nettitunnukset.

KIUSAAMINEN: Kerro kiusaamisesta. Meillä ei hyväksytty kiusaamista missään muodossa. Kiusaamiseen puuttuminen kuuluu kaikille lukioyhteisön jäsenille. Voit kertoa kokemuksestasi tai havainnoistasi kenelle tahansa henkilöstöön kuuluvalle. Kiusaamisen selvittäminen aloitetaan viipymättä. Kaikki ilmoitukset kiusaamisesta käsitellään luottamuksellisesti.

KUNTOSALI: Haluamme kannustaa opiskelijoita liikkumaan. Hatanpään koulun kuntosalia on mahdollista käyttää koulupäivän päätyttyä klo 17.30 asti (sisäänkäsy klo 16.00 saakka). Käyttö edellyttää henkilökohtaisen avainlukijan tilaamista koulusihteeriltä. Avainlukija tulee palauttaa koulusihteerille käyttötarpeen loppuessa, viimeistään opiskelun päättyessä. Tampereen kaupunki laskuttaa n. 20 euron laskun palauttamattomista tai hukkuneista avainlukijoista. Ylioppilaskokeiden aikana kuntosali on suljettu, samoin peruskoulun teematapahtumien yhteydessä.

KURSSI (VANHA OPS; 2020 ja 2019 LUKION ALOITTANEET): Lukio koostuu 75:stä kurssista, joita on eri aineissa eri määrä. Opiskelija valitsee jokaiseen jaksoon keskimäärin kuusi tai seitsemän kurssia.

KURSSITARJOTIN: -> lue kohdasta OPINTOJAKSOTARJOTIN.

KURSSIEN ESIVALINTA: -> lue kohdasta OPINTOJAKSOJEN ESIVALINTA

LANGATON VERKKO: Lukiossa kannattaa käyttää Roam.fi-verkkoa. Siihen kirjaudutaan Wilma-tunnuksella muodossa: wilma.tunnus@edu.tampere.fi. Lue lisää www.tampere.fi/varhaiskasvatus-ja-koulutus/lukiokoulutus/hatanpaan-lukio/opiskelijalle/digitaalinen-toimintaymparisto-ohjeita.html (helpoimmin www.tampere.fi/halu ja siitä opiskelijalle-kohtaa klikaten).

LOUNAS: Lukiolaisten lounas on tarjolla Hatanpään koulun ruokasalissa porrastettujen vuorojen mukaan klo 11.30 - 12.25. Erityisruokavaliot ilmoitetaan lomakkeella, joka täytetään lukio-opiskelun alkaessa. Ruoan valmistaja on ISS. Ruokalistat ovat nähtävillä koulun info-TV:ssä ja ne ovat saatavilla omaan älypuheliimeen, katso ohjeet info-TV:stä.

LIIKUNTASALI: Lukion liikuntasali on yhteinen Hatanpään koulun kanssa ja sijaitsee osoitteessa Haapakuja 2. Liikuntasalin yhteydessä on myös kuntosali, ks. kohta kuntosali.

LÖYTÖTAVARAT toimitetaan vahtimestarille ja niitä voi kysyä häneltä. Vahtimestari puhelin 040 8004422.

MAKSUT: Toisen asteen opinnot ovat maksuttomia lukionsa syksyllä 2021 aloittaville. Vapaaehtoisista opintoretkeistä, vierailuista ja tapahtumista voidaan kuitenkin periä kohtuullisia maksuja. Näistä tiedotetaan erikseen. Opiskelijan ei tarvitse osallistua retkiin, vierailuihin ja tapahtumiin, joissa on maksuja, vaan hän voi suorittaa kyseiset opinnot muin tavoin opettajan ohjeiden mukaan.

MEDIATEEKKI on lukiorakennuksen monitoimitila. Se palvelee kirjastona, opetus- ja ryhmätyötilana, konserttisalinä sekä kokoontumistilana. Mediateekissa annetaan muille käyttäjille työrauha, pidetään tilat siistissä kunnossa ja palautetaan tavarat oikeille paikoilleen. Tilassa on valvontakamerat.

MOODLE on sähköinen oppimisympäristö, jota käytetään monilla kursseilla. Kirjaudu: wilma.tunnus@edu.tampere.fi + Wilman salasana. Lue lisää www.tampere.fi/varhaiskasvatus-ja-koulutus/lukiokoulutus/hatanpaan-lukio/opiskelijalle/digitaalinen-toimintaymparisto-ohjeita.html (helpoimmin www.tampere.fi/halu ja siitä opiskelijalle-kohtaa klikaten).

MUSIIKKITILAT:

Meillä on neljä erillistä musiikkitilaa: musiikkiluokka, studio ja kaksi harjoitustilaa. Kaikkien tilojen ovissa on sähkölukko, joka toimii sähkölukkoon tarkoitettulla avainlukijalla eli "lätkällä". Erityisen koulutustehtävän opiskelijat saavat harjoitella oppituntien lisäksi omatoimisesti kahdessa harjoitustilassa, jotka sijaitsevat lukion kellarikerroksessa. Opiskelija anoo avainlukijaa siihen tarkoitettulla anomuksella musiikinopettajalta

lukuvuoden alussa. Avainlukija rekisteröi harjoitustilaan menijän. Avainlukija palautetaan kansliaan lukio-opintojen päättyessä. Harjoitustiloissa noudatetaan yleistä siisteyttä ja lukion järjestyssääntöjä. Väärinkäytöksistä siisteyden ja musiikkivälineiden käytön suhteen voi seurata harjoitustilojen käyttökielto määräajaksi. Musiikkiluokka on tarkoitettu vain opetuskäyttöön. Studiota saa käyttää musiikinopettajien luvalla musiikkiteknologiakurssien tehtävien suorittamiseen

MYÖHÄSTYMINEN: Oppitunneille ja koulun tapahtumiin tullaan ajoissa.

NAULAKOT JA LOKERIKOT: Oppituntien ajaksi ulkovaatteet jätetään käytävien naulakkoon. Rahat ja muut arvotavarat tulee ottaa aina luokkaan mukaan. Opiskelijoiden lokerikot ovat pohjakerroksessa. Kun haluat käyttöösi lokeron, ole yhteydessä vahtimestariin.

NEUKKARI: Neuvotteluhuoneeksi kutsumme kokoushuonetta 306, kolmas kerros.

OFFICE365 ELI AREENA: Office365:n Opetuksen Areena -sivustoilla opettajat ja opiskelijat voivat jakaa materiaalia ja työskennellä yhdessä. Kirjautu: wilma.tunnus@edu.tampere.fi + Wilman salasana. Lue lisää www.tampere.fi/varhaiskasvatus-ja-koulutus/lukiokoulutus/hatanpaan-lukio/opiskelijalle/digitaalinen-toimintaymparisto-ohjeita.html (helpoimmin www.tampere.fi/halu ja siitä opiskelijalle-kohtaa klikaten).

OHJAUS: Kurssimuotoisen lukion suorittaminen vaatii ohjausta. Opiskelijan ohjaukseen osallistuvat ryhmänohjaajat, aineenopettajat, opinto-ohjaajat, erityisopettaja, tutorit, apulaisrehtori, rehtori ja muu henkilökunta sekä kaikki muut opiskelijat.

OHJAUSRYHMÄ: Lukiolaiset jakautuvat ryhmänohjausryhmiin aloitusvuoden mukaan (esim. 21A). Kullakin ohjausryhmällä on omana ryhmänohjaajana yksi lukion opettaja. Lukion 1. vuoden kaksi ensimmäistä periodia opiskellaan pääosin oman ohjausryhmän kanssa.

OPETTAJAT: Opettajat ovat koulupäivän aikana tavoitettavissa luokkahuoneista, työhuoneistaan tai opettajien huoneesta. Näet kunkin opettajan lukujärjestyksen wilmasta. Olemme kaikki töissä sinua varten, älä epäröi pyytää apua. Opettajien huoneen edessä ovat opettajien postilokerot, joihin opiskelija voi opettajille tarkoitetun paperipostin. Opettajien nimilista www.tampere.fi/halu ja siitä yhteystiedot ja henkilökunta -kohtaa klikaten.

OPINTOJAKSO (UUSI OPS; 2021 LUKION ALOITTANEET): Lukio koostuu 150:stä opintopisteestä, jotka pääosin suoritetaan 75:nä kahden opintopisteen mittaisena opintojaksona (entinen kurssi). Opiskelija valitsee jokaiseen periodiin keskimäärin kuusi tai seitsemän opintojaksoa. (Jotkut harvat opintojaksot ovat vain yhden opintopisteen laajuisia.)

OPINTOJAKSOJEN ESIVALINTA: Esivalinta tehdään helmikuussa. Opiskelijat kertovat esivalinnassa, mitä haluavat opiskella seuraavana vuonna. Opintojaksotarjotin laaditaan esivalinnan tulosten perusteella.

OPINTOJAKSOTARJOTIN (entinen kurssitarjotin): Opintojaksotarjottimen kultakin vaakariviltä opiskelija voi valita lukujärjestykseensä yhden opintojakson/kurssin. Valinnat tehdään wilmaan, jossa opintojaksotarjotin on auki valinnoille aina ennen päättöviikkoa. Opintojaksotarjottimen vaakarivejä kutsutaan koodeiksi. Jokaisella koodilla on kolme oppituntia viikossa, eri viikonpäivinä eri aikaan (katso oppituntikaavio s. 4).

OPINTOPISTE: (UUSI OPS; 2021 LUKION ALOITTANEET): Lukio koostuu 150:stä opintopisteestä, jotka pääosin suoritetaan 75:nä kahden opintopisteen mittaisena opintojaksona (entinen kurssi). Jotkut opintojaksot ovat vain yhden opintopisteen laajuisia.

OPINTOTUKI

Lukiolainen voi saada valtion opintotukea täytettyään 17 vuotta. Opintotuen suuruus määräytyy vanhempien tulojen ja varallisuuden mukaan 17 – 20 -vuotiailla. Alle 20-vuotias voi saada myös opintorahan oppimateriaalilisää tietyin edellytyksin. Tutustu tarkemmin perusteisiin <https://www.kela.fi/opintotuki>

Opintotukea haetaan verkkohakemuksella <http://www.kela.fi/opintotuki-nain-haet>. Hakulomakkeita saa myös koulusihteeriltä. Opintotukihakemukset käsitellään Kelassa ja päätöksestä tiedotetaan kotiosoitteeseen. Etenkin syksyisin opintotukikeskuksessa on ruuhkaa ja pitää varautua 1-2 kuukauden käsittelyaikaan. Oman hakemuksen käsittelyä voi seurata myös Kelan verkkopalveluissa.

OPISKELIJAKUNTA

Lukiossa on opiskelijakunta, johon kuuluvat lukion kaikki opiskelijat. Opiskelijakunnan hallitus valitaan lukuvuosittain vaaleilla. Opiskelijakunnan merkitys toiminta- ja teemapäivien ideoinnissa ja toteuttamisessa sekä eri tilaisuuksien ohjelmanumeroissa on suuri. Koulun viihtyisyyden ja sosiaalisen toiminnan lisääminen on opiskelijakunnan tärkeimpiä tehtäviä.

Opiskelijoilla on mahdollisuus osallistua koulun kehittämiseen. Heitä kuullaan ennen opintoihin ja opiskelijoiden asemaan olennaisesti vaikuttavien päätösten tekemistä. Opiskelijat vaikuttavat pääasiassa opiskelijakunnan hallituksen kautta. 2021-2022 opiskelijakuntaa ohjaavana opettajina toimii Mari Vares.

OPISKELIJAKUNNAN TILA, KELLARI: Lukion kellarikerroksesta löytyy oleskelutila keittiöineen opiskelijoiden käyttöön.

OPISKELUHUOLTO: Lue tarkemmin Lue lisää www.tampere.fi/varhaiskasvatus-ja-koulutus/lukiokoulutus/hatanpaan-lukio/opiskelijalle/opinto-ohjauserityisopetusjatukiopetus.html (helpoimmin www.tampere.fi/halu ja siitä opiskelijalle-kohtaa klikaten).

OPO eli OPINTO-OHJAAJA: Opon antama henkilökohtainen ohjaus keskittyy opinto-ohjelman, uranvalinnan ja jatko-opiskelun ohjaamiseen. Ohjausta varten voi varata ajan Wilma-, tekstiviestillä tai oveen kolkuttamalla. Lue lisää www.tampere.fi/halu ja siitä opiskelijalle-kohtaa klikaten.

OP1: Ensimmäisessä jaksossa järjestetään uusille opiskelijoille lukio-opiskeluun valmentava kurssi, OP1. Kurssia ohjaa oma ryhmänohjaaja, mutta tunteja pitävät myös OPO, erityisopettaja, kirjasto-opettaja, psykologi, kuraattori ja rehtori. Kurssiin kuuluu ryhmäytymistä tutorien johdolla. Tietotekniikan opiskelukäytön perusasioita opetellaan yhdessä.

OPPIKIRJAT, OHJELMISTOT JA DIGITAALINEN MATERIAALI: -> lue kohdasta DIGITAALINEN MATERIAALI.

OPPITUNTI: Oppitunnit ovat 75:n minuutin pituisia. Yhden kurssin pituus on parisenkymmentä 75:n minuutin oppituntia sekä päättöviikon työskentely.

MODUULI: Opetushallitus käyttää lukio-opintojen määrittelyssä myös moduuli-termiä. Opiskelijoiden ei pääsääntöisesti tarvitse välittää siitä, se aiheuttaa vain sekaannusta.

PERIODI: Lukion lukuvuosi jakautuu viiteen periodiin, joista jokaisessa opiskelija noudattaa omaa vaihtuvaa lukujärjestystään. Emme käytä enää Jakso-nimitystä koska se menisi sekaisin uuden opetussuunnitelman Opintojakso (ent. Kurssi) kanssa.

PRINTTAAMINEN: Tulostusohjeet ovat käytävien tietokonepöydillä. Tulostaa saa, mutta opiskeluun liittymättömien tiedostojen tulostaminen koulun laitteilla ei ole sallittua. Sähköisessä muodossa olevan työn voi jakaa opiskelijoiden ja opettajan nähtäväksi muulla tavalla.

PYSÄKÖINTI: Polkupyörät, mopot ja moottoripyörät pysäköidään lukittuina Hatanpään lukion piha-alueelle niille varatuille paikoille. Autojen pysäköinti lukion piha-alueella on mahdollista vain Tampereen kaupungin O2-erikoisluvalla. Opiskelijoiden autot pysäköidään yleisille alueille pihan ulkopuolelle, esimerkiksi hiekkalueelle talon itäpuolelle.

PÄÄTTÖVIIKKO: Jakso päättyy 7-päiväiseen päättöviikkoon, jolloin koodien 1-7 opintojaksolla/kurssilla on koko päivä työskentelyaika. Kunkin kurssin opettaja ilmoittaa päättöviikon työskentelyn tarkemman aikataulun.

ROSKAT: Roskat roskikseen. Opiskelijakunta on organisoinut jättepisteisiin kierrätysastioita, lajittelethan jätteesi oikein.

ROTOVI: Ryhmänohjaustuokion lempinimi on Rotovi. Ohjausryhmät kokoontuvat kotiluokissaan kalenteriin ja wilmaan merkittyinä päivinä noin parin viikon välein käsittelemään ajankohtaisia asioita ryhmänohjaajansa kanssa. Rotovit kuuluvat opiskelijan OP1-kurssiin ja ovat välttämättömiä lukion suorittamiselle.

RYHMÄNOHJAAJA: Jokaisella opiskelijalla on oma ryhmänohjaaja (RO), joka on opiskelijan lähin ohjaaja lukiassa. RO perehdyttää ohjausryhmänsä opiskelijat koulun käytänteisiin, seuraa heidän edistymistään, auttaa opintoasioiden hoidossa ja puuttuu tarvittaessa ongelmiin. Ensimmäisessä ja 2. periodissa uusien opiskelijoiden opetus tapahtuu pääosin ryhmänohjausryhmissä.

TAUKOTUNNIT: Jos lukujärjestyksen jää tauko- eli hyppytunteja, ne voi viettää tyhjinä olevissa lukion luokkahuoneissa, mediateekissä, käytävillä tai kellarissa. Niiden ajaksi kannattaa suunnitella järkevää tekemistä.

TEKIJÄNOIKEUDET: Lähteiden käyttö? Siteeraus? Referointi? Kuvamateriaalit? Plagiointi? Lue lisää www.tampere.fi/halu ja siitä opiskelijalle-kohtaa klikaten.

TERVEYDENHOITO JA SUUN TERVEYDENHOITO

Hatanpään lukion terveydenhoitajana toimii Nea Koskela, puhelinnumero on 0406390785, viestiä wilman kautta tai sähköposti etunimi.sukunimi@tampere.fi. Torstaisin terveydenhoitaja on paikalla koululla (Haapakuja 2 peruskoulun kiinteistössä). Muutoin terveydenhoitajan palvelut tarjotaan keskitetyssä Tullinkulman toimipisteessä (Hammareninkatu 7), 2 ja 4. kerros. Siellä on myös lääkärin vastaanotto. Tullinkulman toimipisteen ajanvarauksen ja neuvonnan yhteystiedot ovat (ma-to 8.15-15 ja pe 8.15-13) puhelin (Tiimi 3): 040 806 2455. Ajanvaraus myös sähköisesti opiskeluterveydenhuollon verkkosivulta www.tampere.fi/opiskeluterveys

Suun terveydenhuolto eli hammashoito: Ajan voi varata keskitetystä ajanvarauksesta ma - pe klo 8.00 - 17.00, numerosta (03) 5657 0100. Lue lisää www.tampere.fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut/terveyspalvelut/suun-terveydenhuolto.html

TIETOKONEIDEN KÄYTTÖ: Opiskelija käyttää koulun töissä ensisijaisesti omaa läppäriään joka on mukana joka päivä. Syksyllä 2021 lukion aloittavat opiskelijat saavat koneet käyttöönsä lukiolta. Omaan käyttöön luovutettu kone on käyttäjänsä ja ala-ikäisen opiskelijan huoltajan vastuulla. Ohjeita OP1-kurssilla.

Käytävillä ja Mediateekissä olevia tietokoneita voi käyttää vapaasti. Pöytäkoneita ei sammuteta käytön jälkeen. Läppärit sammutetaan. Koneille kirjaudutaan omalla wilmatunnuksella muodossa ad\wilma.tunnus ja wilman salasanalla. Jokaisen käytön jälkeen on kirjauduttava ulos koneelta, jotta tietokone on valmiina seuraavalle käyttäjälle. Lue lisää www.tampere.fi/varhaiskasvatus-ja-koulutus/lukiokoulutus/hatanpaan-lukio/opiskelijalle.html (helpoimmin www.tampere.fi/halu ja siitä opiskelijalle-kohtaa klikaten). Palauta käytön jälkeen läppäri paikalleen ja kytke se lataukseen. Tulostusohjeet ovat käytävien tietokonepöydillä. Lue lisää kohdasta Printtaaminen.

TUKIOPETUS ELI TUKARI: Opiskelijoilla on mahdollisuus saada tukiopetusta. Vakitukarit pyörivät äidinkielessä (ja muidenkin aineiden kirjoitustehtävissä) sekä vieraissa kielissä. Apulaisrehtori Tuija Leppäharju koordinoi tukea. Opiskelija sopii tukiopetuksesta aineenopettajan kanssa.

TURVALLISUUS: Turvallisuussuunnitelman mukaiset menettelytavat hätätilanteissa käydään läpi lukuvuoden alussa vahtimestarin ja ryhmänohjaajien johdolla. Sen lisäksi kaikissa luokkatiloissa on oven viereisellä seinällä opiskelijoille tarkoitettu tiivistelmä siitä, miten toimia hätätilanteissa. Samasta paikasta löytyy myös kartta poistumistiestä hätätilanteessa.

TUTORIT: Erikseen nimetyt toisen vuoden opiskelijat toimivat Tutor-opiskelijoina. Teemapäivinä ja taloon tutustuttaessa tutorin tunnistaa viileästä T-paidasta. Vanhempina lukiolaisina heillä on kokemuksia esimerkiksi valinnaisista opinnoista. He tuntevat talon tapoineen ja ohjaavat uusia opiskelijoita. Tutoreita ohjaava opettaja lukuvuonna 2021-2022 on Teija Ärling.

ULKO-OVET ovat avoinna maanantaista torstaihin klo 7.30 – 15.30 ja perjantaina klo 7.30 – 14.30.

UUSINTAKOKEET: Jakson vaihtumisen jälkeen on uusintapäivä. Siellä opiskelijan on mahdollista suorittaa puuttuva tai uusintaa vaativa koe tai muu puuttuva näyttö. Uusintaan ilmoittaudutaan Wilmassa. Tarkemmat uusintapäivät ja niihin ilmoittautumispäivät löydät lukuvuoden kalenterista ja viikkotiedotteista.

VAKUUTUKSET: Tampereen kaupungin lukioden opiskelijat on tapaturmavakuutettu koulualueella varsinaisella kouluajalla opetuksen aikana, välitunneilla ja otettaessa osaa koulun opetussuunnitelman puitteissa järjestettyyn toimintaan sekä niihin välittömästi liittyvillä meno- ja paluumatkoilla. Koulun toiminnassa sattuneista tapaturmista tulee välittömästi ilmoittaa kurssin opettajalle tai opintomatkan vastuuhenkilölle riippumatta siitä, syntyykö hoitokustannuksia. Tapaturmat hoidetaan terveydenhoitajan tai lääkärin ohjeiden ja läheteiden mukaisesti joko julkisen tai yksityisen terveydenhuollon toimipisteissä. Tapahtumasta tehdään koululla mahdollisimman pian koulusihteerin kanssa vahinkoilmoitus. Tapaturmasta aiheutuneet kustannukset maksetaan ensin itse ja korvaukset haetaan vakuutusyhtiöiltä jälkikäteen. Vakuutuksista korvataan myös lääkärin määräämät ylimääräiset koulukyydit lääkärinlausunnon perusteella. Vakuutus ei kata vaatteita, tavaroita, varusteita eikä välillisiä kuluja.

Matkustajavakuutus on voimassa lukion opiskelijoiden opetussuunnitelman mukaisilla ulkomaan matkoilla sekä niihin sisältyvinä vapaa-aikoina. Vakuutus koskee tapaturmia ja sairastumista matkan aikana. Matkatavarat eivät kuulu korvauksen piiriin.

VALOKUVAUS: Ns. koulukuvaus on ohjausryhmittäin lukuvuoden alkaessa. Vaikka et ostaisi valokuvia, käythän kuvassa, jotta saamme sinusta ajantasaisen kuvan koulun hallinto-ohjelmaan.

WILMA: Wilma on koulun pääasiallinen viestintäkanava. Siellä mm. lähetetään viestejä opettajien, opiskelijoiden ja huoltajien välillä, julkaistaan viikkotiedote seuraavan lukioviikon ajankohtaisista asioista, seurataan opintosuoritusrekisteriä, kirjataan poissaolot ja niiden selvitykset ja anotaan tulevia poissaoloja. Opiskelijalla ja huoltajalla on omat tunnukset. Tarkempaa opastusta Wilman käyttöön annetaan opiskelijoille lukuvuoden ensimmäisillä ryhmänohjaustuokioilla sekä 1. vuoden opiskelijoiden huoltajille ensimmäisessä vanhempainillassa.

WWW.TAMPERE.FI/HALU tai WWW.TAMPERE.FI/HATANPAANLUKIO: Kattava tietopaketti Hatanpään lukion toiminnasta ja kivoja kuvia.

VÄLIPALA-AUTOMAATIT: Lukion opiskelijakunnan tilassa pohjakerroksessa.

YHTEISHENKI: Olemme ylpeitä hienosta yhteisöstämme, sen jokaisesta jäsenestä ja kaikesta toiminnasta. Jokaista yhteisömme jäsentä kunnioitamme yksilönä ja tuemme omalla toiminnallamme. Säilytämme koulurakennuksen yhdessä kaikille mukavana työskentelypaikkana.

ÄLYPUHELIMET JA ELEKTRONISET VIIHDELAITTEET: Oppitunneilla laitteita käytetään opettajan ohjeiden

mukaan. Tarpeettomien laitteiden käyttö ja esillä olo häiritsee opiskeluun keskittymistä ja on siksi kiellettyä. Koetilanteissa ylimääräisiä laitteita ei sallita.

LUKION SUORITUSOHJEET (LOPS2021)

Opintopisteet, opintojaksot, periodit, päättöviikko

Elokuussa 2021 lukion aloittavilla opiskelijoilla käyttöön otettava uusi lukioden opetussuunnitelma *LOPS2021* muuttaa opintojen ja lukuvuoden rakennetta. Lukuvuosi on jaettu viiteen *periodiin* (entinen jakso). Kukin periodi kestää 7-8 viikkoa, ja se päättyy seitsemänpäiväiseen *päättöviikkoon*. Lukujärjestyskoodeilla 1-7 on oma päättöpäivänsä.

Opiskelija valitsee jokaiseen periodiin oman opiskelusuunnitelmansa mukaisia *opintojaksoja* (entisiä kurseja). Opintojaksojen pituus on *yleensä kaksi opintopistettä* (kaksi opintopistettä = 1 entinen kurssi). Jokaiselle lukujärjestyskoodille 1-8 voi valita kahden opintopisteen opintojakson tai joissakin poikkeustapauksissa kaksi yhden opintopisteen opintojaksoa.

Opiskelijan työmäärä

Lukio-opintojen laajuus on vähintään *150 opintopistettä*. Enimmäislaajuutta ei ole. Opintopisteistä suoritetaan 94-102op (riippuen valitsetko pitkän vai lyhyen matematiikan) *pakollisissa opintojaksoissa* ja vähintään 20op *valtakunnallisissa valinnaisissa opintojaksoissa*. Loput opintojaksot voi suorittaa joko valtakunnallisissa tai *lukiokohtaisissa valinnaisissa opintojaksoissa*.

Opiskeluajan pituus

Opiskelijan tulee suorittaa lukion koko oppimäärä ja osallistua ylioppilastutkintoon *vähintään kahdessa ja enintään neljässä vuodessa*. Viides opintovuosi voidaan myöntää anomuksesta vain erityisen painavin perustein. Opinnot voi perustellun anomuksen perusteella keskeyttää enintään yhdeksi lukuvuodeksi lukiopaikkaa menettämättä.

Kolmessa vuodessa valmistuva suorittaa lukuvuodessa yleensä noin 60 opintopistettä (30 kahden opintopisteen opintojaksoa). Minimissään opiskelijan on tehtävä oma opiskelusuunnitelmansa siten, että hän suorittaa lukuvuoden aikana 30 opintopistettä (15 kahden opintopisteen opintojaksoa). Opiskelijan opintojen määrä tulee kussakin periodissa olla vähintään kuusi opintopistettä.

Opintojaksojen valitseminen ja valintojen muuttaminen

Opiskelija tekee oman opiskelusuunnitelmansa yleensä *koko lukuvuodeksi kerrallaan* valiten tarvitsemansa ja haluamansa opintojaksot *wilman opintojaksotarjottimella*. Muutoksista sovitaan opinto-ohjaajan tai oman ryhmänohjaajan kanssa. Wilman opintojaksotarjotin avataan opiskelijan omille valinnoille aina ennen päättöviikkoa.

Musiikin (musiikki ja musiikkiteatteri) valtakunnallinen erityinen koulutustehtävä

Hatanpään lukio toimii musiikin erityisen koulutustehtävän lukiona Pirkanmaalla. Jos erityiseen koulutustehtävään valittu opiskelija suorittaa vähintään 24 Musiikin ja musiikkiteatterin opintopistettä (yleensä 12 kahden opintopisteen opintojaksoa), hän saa oikeuden jättää pois 16:n opintopisteen laajuiset pakolliset opinnot (yleensä 8 kahden opintopisteen opintojaksoa) omasta lukiotutkinnostaan. Kustakin aineesta on kuitenkin suoritettava vähintään puolet pakollisista opinnoista. Opiskelija suorittaa kaikki pakolliset opintojaksot ylioppilastutkintoon valitsemistaan oppiaineista.

OPINTOJAKSOJEN SUORITTAMINEN, POISSAOLOT

Opintojakson suorittaminen

Yksi kahden opintopisteen opintojakso koostuu keskimäärin 23:sta *75-minuutin oppitunnista*. 75-minuuttisista oppitunneista yleensä 19 mahtuu lukujärjestyksen tavallisille työviikoille ja päättöviikon päivälle jää noin neljän 75-minuuttisen eli kuuden tunnin työskentely.

Opintojakso suoritetaan osallistumalla oppitunneille ja kurssin päättöpäivän työskentelyyn sekä tekemällä opintojakson aikana annetut tehtävät.

Poissaolot

Opiskelijalla on lukiolain mukainen *läsnäolovelvollisuus* oppitunneilla. Mikäli opiskelijalla on runsaasti poissaoloja, on kurssi käytävä uudelleen. Vain pitkäaikainen lääkärintodistus tai muu erityinen syy voi antaa oikeuden kurssin suorittamiseen ilman sen uudelleen käymistä.

Opiskelijan on itse huolehdittava siitä, että kaikki poissaolot tulevat selvitettyä heti. Alaikäisen opiskelijan poissaolot selvittää huoltaja. Täysi-ikäinen opiskelija antaa itse poissaoloselvityksensä. Poissaolot kirjataan ja selvitetään Wilmassa.

Jos sairaus tai muu syy estää kouluun tulon useamman päivän ajan, opiskelija on velvollinen ilmoittamaan asiasta ryhmänohjaajalleen viimeistään kolmantena päivänä. Jos poissaolo koskee kokeeseen osallistumista tai oppitunnille sovittua opiskelijan esitystä, opiskelijan on ilmoitettava poissaolostaan Wilma-viestillä tai sähköpostilla opettajalle viimeistään kyseisen päivän aamuna.

Jos opiskelijan selvittämättömien poissaolojen määrä ylittää 10 oppituntia tai 3 oppituntia tiettyyn opintojaksoon kohdistuen, opiskelijan ryhmänohjaaja on heti yhteydessä ala-ikäisen opiskelijan huoltajaan tai 18-vuotta täyttäneeseen opiskelijaan.

Edeltä käsin tiedossa olevat poissaolot tulee anoa etukäteen. Anomuksen tekee Wilmassa kohdassa ”Hakemukset ja päätökset” alaikäisen opiskelijan huoltaja tai täysi-ikäinen opiskelija itse. Ryhmänohjaaja myöntää anomuksesta 1-5 päivän poissaolon. Rehtori myöntää pidemmät poissaolot perustellusta anomuksesta.

Opiskelijan vastuulla on selvittää läksyt ja muut tehtävät poissaolonsa ajalta. Opiskelija saa osallistua uusintakokeeseen, mikäli hän ilmoittaa etukäteen mahdollisesta esteestään koepäivänä tai osakokeen päivänä. Koulun tapahtuma- ja teemapäivien tilaisuuksista voi olla poissa ainoastaan ryhmänohjaajan tai rehtorin luvalla.

Opintojakson itsenäinen suorittaminen

Jos opiskelija haluaa opiskella jonkun opintojakson itsenäisesti, hän keskustelelee siitä opettajan kanssa. Itsenäisestä opiskelusta tehdään anomus Wilmassa kohdassa ”Hakemukset ja päätökset”. Alle 18-vuotiaan lukiolaisen anomus tehdään Wilmassa huoltajan tunnuksilla. Opettaja puoltaa hakemusta ja antaa kurssisuoritukseen liittyvät ohjeet ja tehtävät. Aikataulu sovitaan yhdessä. Opettaja ohjaa itsenäisen suorituksen anomuksen rehtorille, joka myöntää luvan. Itsenäisiä suorituksia voi yleensä suorittaa vain yhden kerrallaan.

Itsenäisesti opiskeltavan opintojakson tavoitteet ovat samat kuin normaalisti suoritettuna. Arviointikriteerit voivat kuitenkin poiketa normaalista, koska esimerkiksi tuntityöskentelyä ei voida arvioida. Opettajan tulee selvittää arviointikriteerit opiskelijalle. Itsenäinen suoritus on suoritettava hyväksytysti.

Opintojen suorittaminen verkkotarjottimelta

Tampereen kaupungin lukioissa voi suorittaa opintoja myös verkossa. Verkkotarjottimella on lukuvuonna 2021–2022 tarjolla kursseja ja opintojaksoja lähes jokaisesta oppiaineesta viidessä eri verkkoperiodissa. Verkkokursseja ja -opintojaksoja voi valita kuhunkin verkkoperiodiin enintään kaksi ja niihin ilmoit-taudutaan vain opinto-ohjaajan kautta. Verkkoperiodit ovat: 1) 1.9.-13.10, 2) 14.10.-30.11, 3) 2.12.-16.2, 4) 18.2.-27.4. ja 2.5.-25.8.

Verkko-opintotarjotin on Wilmassa siellä, missä muutkin kurssitarjottimet ovat ja sieltä näkee alustavasti myös lisätietoja kurssien suoritustavasta. Pääasialliset työskentelyalustat verkko-opinnoissa ovat Moodle ja Teams, mutta myös esimerkiksi kustantajien omia verkkoalustoja voidaan käyttää. Kurssin alkaessa opettaja ottaa yhteyttä opiskelijoihin Wilman kautta ja sen suorittaminen tulee aloittaa heti.

Muulla suoritettavat opinnot, osaamisen tunnustaminen, opintojen hyväksiluku

Tampereella on monipuoliset mahdollisuudet opiskella myös oman lukion ulkopuolella sekä sisällyttää suoritettua opintoja lukion oppimäärään. Voit opiskella mm. muissa lukioissa, toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulussa ja yliopistossa. Opetusta tarjotaan sekä lähi- että etäopetuksena. Lue lisää www.tampere.fi/halu kohdasta opiskelijalle.

Lukio-opintoihin voidaan tunnustaa aiemmin hankittua lukiotason osaamista ja hyväksilukea myös muita suoritettuja opintoja ja taitoja, esimerkiksi musiikkioppilaitosten opintoja, ajokortti, ensiapukurssi ja paljon muita. Tuo osaamisesi ja taitojesi todistukset tai muut selkeät selvitykset kansliaan koulusihteerille. Pyydämme tarvittaessa tarkennuksia.

Opintorekisteri ja lukion oppimäärän suorittaminen

Lukiossa pidetään opiskelijan opinnoista opintorekisteriä, josta ilmenevät suoritettut opintojaksot ja niiden arvosanat. Opiskelija ja huoltaja voivat itse seurata opintomenestystä ja opintojaksokertymää Wilman kautta.

Eri aineiden pakollisia, valtakunnalliset valinnaiset ja lukiokohtaiset valinnaiset opintojaksot voi tarkistaa esimerkiksi tämän oppaan opiskelusuunnitelma-kohdasta. Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän silloin, kun hän on suorittanut oppiaineiden oppimäärät hyväksytysti ja lukion opintopistemäärä (150 op).

PERIODIN PÄÄTTÖVIIKKO, UUSINNAT

Periodi päättyy 7-päiväiseen päättöviikkoon

Kullakin koodien 1-7 opintojaksoista on koko päivä työskentelyaikaa. Läsnäolo on pakollista. Päättöpäivään voi kuulua opintojakson kirjallinen koe, mutta yhtä lailla esitelmiä, ryhmätöitä, opintoretkeä, kirjallisia ja suullisia näyttöjä, kurssin arviointia ja palautetta. Kirjallista ja suullista näyttöä osaamisesta kerätään tietysti myös ennen päättöviikkoa. Koodin 8 opintojaksoilla ei ole erillistä päättöpäivää, näyttö osaamisesta kerätään ja mahdolliset kokeet pidetään opintojakson aikana.

Opiskelijan on ilmoitettava opintojakson opettajalle, mikäli hän ei voi sairauden tai muun vastaavan syyn vuoksi osallistua päättöviikon työskentelyyn. Vain ilmoittamalla poissaolostaan opiskelija säilyttää oikeutensa täydentää suoritustaan esimerkiksi uusintakoetilaisuudessa, muutoin poissaolo tulkitaan epäonnistuneeksi suorituskerraksi.

Uusinta, hylätyn opintojakson suorittaminen

Jos opiskelija on ollut poissa päättöpäivästä tai hän on saanut opintojaksosta hylätyn arvosanan, hän osallistuu uusintaan. Uusintamahdollisuus on jokaisen periodin jälkeen. Kutakin hylättyä arvosanaa saa uusia kerran. Erityisestä syystä voidaan opiskelijalle myöntää oikeus osallistua toisen kerran uusintaan. Hyväksyttyä arvosanaa voi yrittää korottaa suorittamalla opintojakso uudelleen. Arvosanoista huomioidaan aina parempi.

Kaikkiin uusintoihin ilmoitaudutaan wilmassa kohdassa "tentit". Uusinnat ja viimeiset ilmoittautumispäivät periodeittain ovat lukion [www-sivujen](#) Opiskelijalle-kohdan tapahtumakalenterissa. Elokuussa lukuvuoden alkaessa voi suorittaa edellisen lukuvuoden viimeisen jakson uusintoja sekä kesäajan itsenäisten opintojaksosuoritusten kokeita.

Opiskelija on velvollinen olemaan läsnä oppitunneilla uusintapäivinä. Jos opiskelija on ilmoittautunut uusintaan eikä ilmoita syytä poisjäämiseen, on uusintaoikeus käytetty. Jos opiskelijalle jää periodista useampi uusinta, hänen täytyy sopia suorittamisesta opintojaksojen opettajien sekä opiskelijan tukea koordinoivan apulaisrehtorin kanssa.

OPINTOJAKSON JA OPPIMÄÄRÄN ARVIOINTI

Opintojakson arviointi

Arvioinnin perusteet käydään opiskelijoiden kanssa läpi joka opintojakson alussa. On tärkeää tietää, millaisia osaamisen näyttöjä vaaditaan arvioinnin edellytysten täyttämiseksi ja mitkä ovat kurssin vähimmäisvaatimukset. Opintojakso arvioidaan sen päätyttyä.

Arviointi on monipuolista ja perustuu mahdollisiin kirjallisiin kokeisiin, opintojen edistymisen jatkuvaan havainnointiin ja opiskelijan tietojen ja taitojen arviointiin - se ei siis perustu ainoastaan perinteisissä kokeissa annettuihin näyttöihin. Myös opiskelijan oma itsearviointi otetaan huomioon käyttäen hyväksi muun muassa kurssin arviointikeskusteluja. *(jatkuu sivulla 16....)*

HATANPÄÄN LUKION OPINTOJAKSO/KURSSITARJOTIN (1.6.2021 tilanne)

Opintojaksotarjottimen täydellinen versio on wilmassa.

Lukuvuoden alkaessa pyrimme jakamaan suurimpia opetusryhmiä kahtia ns. ylimääräisellä koronavaltionavulla.

Muutokset lukuvuoden alkaessa ovat siis edelleen mahdollisia ja niistä tiedotetaan Wilmassa.

HATANPÄÄN LUKIO 2021-2022 OPINTOJAKSO/KURSSITARJOTIN (versio 1.6.2021)									
PERIODI									
KODI									
21A 21B 21C 21D									
Ohjausryhmittäin jakso 1 ja 2									
I	1	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	2	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	3	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	4	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	5	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	6	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	7	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	8	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
II									
	1	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	2	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	3	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	4	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	5	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	6	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	7	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	8	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
III									
	1	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	2	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	3	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	4	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	5	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	6	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	7	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula
	8	MAA2.1 Ennen	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula	MAA2.1 Pajula

(jatkuu sivulta 13...) Pakollisista opinnoista ja valtakunnallisista valinnaisista opinnoista annetaan numeroarvosanat lukuun ottamatta opinto-ohjauksen opintojaksoja, joista annetaan suoritusmerkintä S. Lukiokohtaisista valinnaisista opinnoista annetaan arvosanaksi numeroarvosana tai suoritusmerkintä sen mukaan, miten lukion opetussuunnitelmaan on kirjattu. Kurssien numeroarvostelussa käytetään perinteistä asteikkoa 4–10. Arvosana 5 osoittaa välttäviä, 6 kohtalaisia, 7 tyydyttäviä, 8 hyviä, 9 kiitettäviä ja 10 erinomaisia tietoja ja taitoja. Hylätty suoritus merkitään arvosanalla 4. Myös arvosana 4 edellyttää, että arvioinnin edellytykset täyttyvät riittävästi.

Numeroarvosanojen lisäksi käytetään merkintöjä S (suoritettu opintojakso), H (hylätty opintojakso), T (täydennettävä opintojakso) ja K (keskeytetty opintojakso). H, T ja K eivät kerrytä opiskelijan opintojaksokertymää. Arvosanalla neljä (4) suoritettu valtakunnallinen opintojakso lasketaan opintokertymään, jos oppiaineen oppimäärä täyttyy hyväksyttävästi. Lukiokohtaisista valinnaisista opintojaksoista lasketaan mukaan lukion opintokertymään hyväksytysti suorittamat opinnot.

T-arvosana tarkoittaa, että opintojaksoa ei ole kyetty arvioimaan vähäisten ja puuttuvien opintosuoritusten takia. Puuttuvat opintosuoritukset merkitään Wilmaan lisätietoihin. Vaadittavat täydennykset on suoritettava viimeistään seuraavan periodin aikana. Jos täydennyksiä ei saada, T-arvosana muutetaan joko alennetuksi arvosanaksi tai hylätyksi opintosuoritukseksi (H), koska arvioinnin edellytykset eivät ole täyttyneet annettuun määräaikaan mennessä.

K-arvosana tarkoittaa, että opintojakso on keskeytynyt. Opiskelija voi itse keskeyttää opintojakson opiskelun perustellusta syystä sovittuaan asiasta aineenopettajan tai opinto-ohjaajan kanssa. Keskeytettyä opintojaksoa ei voi täydentää, vaan se on opiskeltava uudelleen arvosanan saamiseksi. Opettaja voi keskeyttää opiskelijan opintojakson runsaiden poissaolojen vuoksi opiskelijaa kuultuaan. Poissaolomerkinnän yhteydessä olevaan huomioita-kenttään merkitään varoitus ja perustelu opintojakson keskeytymisvaarasta. Opintojaksoa ei keskeytetä, mikäli opiskelija toimittaa poissaoloistaan lääkärintodistuksen ja sopii täydennettävistä suorituksista opettajan kanssa. Opintojakson suorittaminen loppuun on sovittava näissä tapauksissa aina tapauskohtaisesti.

Vilppi opintojen suorittamisessa, esimerkiksi plagiointi tai luntaus, johtaa seuraamuksiin, joita (teon törkeys ja toistuvuus huomioiden), ovat rehtorin puhuttelu, opiskelijan ja tarvittaessa huoltajan kuuleminen, kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen. Lisäksi seuraamuksena voi olla hylätty opintojakson osasuoritus tai opintojakson hylkäys.

Päättöarvosana

Oppiaineen päättöarvosana määräytyy pakollisten ja valtakunnallisten valinnaisten opintojaksojen keskiarvona.

Saadakseen oppiaineen oppimäärän hyväksytysti suoritetuksi opiskelijan on suoritettava pääosa oppiaineen opinnoista hyväksytysti. Hylättyjä arvosanoja saa olla pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opinnoissa enintään seuraavasti:

Pakollisiin ja valtakunnallisiin syventäviin kursseihin voi jäädä hylättyjä 4-arvosanoja enintään seuraavasti:

Pakollisia ja valtakunnallisia valinnaisia opintoja:	joista voi olla hylättyjä arvosanoja enintään:
2–5 opintopistettä	0 opintopistettä
6–11 opintopistettä	2 opintopistettä
12–17 opintopistettä	4 opintopistettä
18 opintopistettä tai enemmän	6 opintopistettä

H, T ja K eivät kerrytä opiskelijan opintojaksokertymää. Arvosanalla neljä (4) suoritettu valtakunnallinen opintojakso lasketaan opintokertymään, jos oppiaineen oppimäärä täyttyy hyväksyttävästi. Lukiokohtaisista valinnaisista opintojaksoista lasketaan mukaan lukion opintokertymään hyväksytysti suorittamat opinnot.

Oppiaineen päättöarvosanaa voi yrittää korottaa erillisessä korotustentissä opintojen lopulla. Menettelytavoista tiedotetaan vuosittain abi-infoissa.

*Juhlalliset Vanhojen päivän tanssit yhdistävät koko kakkosten ikäluokan.
Jokainen saa tanssia ja osallistua sellaisena kuin on.
Tanssejamme säestää upea live-tanssiorkesteri.
Kevään 2021 tanssiaiset pidettiin koronapandemian
vuoksi vasta toukokuussa 2021. Kuva: Kuvahaka.*

YLIOPPILASTUTKINTO

Ylioppilastutkinnosta vastaa ylioppilastutkintolautakunta (YTL). Tarkat säädökset löytyvät YTL:n kotisivuilta: www.ylioppilastutkinto.fi. Koetehtävät laaditaan oppiaineiden pakollisten ja valtakunnallisten syventävien opintojaksojen (kurssien) pohjalta. Osa reaaliaineiden koetehtävistä ylittää oppiainerajoja. Ylioppilastutkinnon kirjallisiin kokeisiin saa osallistua vain opiskelija, joka on ennen koetta opiskellut kaikki tutkintoaineiden pakolliset opintojaksot (kurssit) ja saanut niistä arvosanan.

Ylioppilastutkinto järjestetään kaksi kertaa vuodessa, syksyllä ja keväällä. Kokelas voi hajauttaa tutkinnon enintään kolmeen peräkkäiseen kertaan, esimerkiksi 3. vuoden syksyyn, 3. vuoden kevääseen ja 4. vuoden syksyyn. Hylätyn kokeen saa uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana. Hyväksytyn kokeen saa uusia niin monta kertaa kuin haluaa.

Kevään tutkintoon ilmoittaudutaan marraskuussa ja syksyn kirjoituksiin toukokuussa. Maksut laskutetaan ilmoittautumisen jälkeen. Perusmaksu on 14 € ja lisäksi kultakin aineelta 28 €. Perusmaksu maksetaan jokaiselta tutkintokerralta. Ylioppilastutkinnon aikataulut 2021-2022 löytyvät YTL:n kotsivulta: www.ylioppilastutkinto.fi/ylioppilastutkinto/koepaivat

Mikäli kokelaalla on lukihäiriö, kuulovamma tai muu syy, joka vaikuttaa kokeisiin osallistumiseen, tulee asiasta tehdä selvitys ja erityisjärjestelyjen anomus yhdessä koulun erityisopettajan kanssa. Lue lisää www.tampere.fi/halu -sivuilta opiskelijalle-kohdan alisivulta opinto-ohjaus, erityisopetus ja tukiovetus.

Ylioppilastutkinto on kokonaan digitaalinen. Se tehdään opiskelijan omalla läppärillä. Oma läppäri tuodaan koeaamuna koetilaan. Käytännön ohjeet toimimisesta koepäivinä annetaan opiskelijoille YO-infoissa aina ennen syksyn ja kevään tutkintokertoja.

Ylioppilastutkinnon rakenne lukion vuonna 2019 ja 2018 aloittaneille:

Ylioppilastutkintoon kuuluu minimissään neljä pakollista koetta. Äidinkielen ja kirjallisuuden koe on kaikille pakollinen, muut kolme pakollista kokelas valitsee ryhmästä, johon kuuluvat toisen kotimaisen kielen koe, vieraan kielen koe, matematiikan koe ja reaaliaineen koe. Hatanpään lukiossa suosittelemme kaikille vähintään viiden, kuuden tai seitsemän kokeen suorittamista. Viides-seitsemäs koe ovat ylimääräisiä kokeita.

Kun valinta on tehty, yksittäisen kokeen pakollisuutta tai ylimääräisyyttä ei voi jälkikäteen muuttaa tutkinnon kuluessa. Kokeen tason kokelas voi valita opiskelluista oppimäärästä riippumatta, mutta yhden kokeen täytyy olla vaativimman tason koe (A-taso). Jos vuonna 2019 lukionsa aloittanut aloittaa yo-tutkinnon suorittamisen vasta 3. vuoden keväällä 2022, hän suorittaa uuden rakenteen mukaisen tutkinnon (alla).

Ylioppilastutkinnon rakenne lukion vuonna 2021 ja 2020 aloittaneille:

Opiskelijat, jotka aloittavat YO-tutkintonsa suorittamisen kevään 2022 tutkintokerralla tai sen jälkeen, suorittavat erilaisen tutkinnon. Kokelaan on suoritettava vähintään viisi koetta, jotka koostuvat äidinkielen ja kirjallisuuden kokeesta sekä kokelaan valinnan mukaan vähintään kolmesta kokeesta ryhmästä, johon kuuluvat matematiikan, ruotsin, vieraan kielen ja reaaliaineen koe.

Kokelas päättää itse, minkä viidennen kokeen suorittaa, esimerkiksi toisen reaaliaineen kokeen tai toisen vieraan kielen. Jatkossakin suosittelemme opiskelijoille myös kuudennen-seitsemännen kokeen suorittamista.

HALU:N SUOSITUS YLIOPPILASTUTKINNON HAJAUTTAMISESTA

Suorita vähintään viisi, mutta mielellään kuusi ylioppilastutkinnon koetta. Seitsemäs koe ei ole liikaa. Aloita yhdellä tai kahdella kokeella, painota myöhempiä tutkintokertojasi. 2-vuoden keväälle suosittelemme ainoastaan kemian tai maantieteen kokeen suorittamista.

Jos hajautat tutkintosi alla olevan taulukon mukaisesti, pystymme tukemaan sinua parhaiten. Voit tehdä myös muita ratkaisuja, mutta harkitse niitä yhdessä RO:n tai OPO:n kanssa.

Alla taulukossa on LOPS2016:n opintojaksoja. Taulukko päivitetään uuden LOPS2021:n opintojaksoilla lukuvuoden 2021-2022 aikana. Jatkossa löydät molemmat taulukot www.sivuillamme www.tampere.fi/halu opiskelijalle-kohdasta.

SYKSYN YO-TUTKINTO	Pyri opiskelemaan tutkintokertaa edeltävissä jaksoissa (4-5. jakso ja 1. jakso):	KEVÄÄN YO-TUTKINTO	Pyri opiskelemaan tutkintokertaa edeltävissä jaksoissa (1.- 3. jakso)
		Äidinkieli	ÄI06, ÄI08 ja ÄI09 ÄI07 mahd. jo 2. vuonna
		Suomi toisena kielenä	S206, S208, S209 S207 2. vuonna
Englanti, jos kirjoitat MAA	EN7 2. vuonna EN8 ja EN9 3-vuoden 1. jakso	Englanti, jos kirjoitat MAB	EN07, EN08, EN09
Ruotsi	RU06, RU07 ja RU09	Ruotsi	RU06, RU07 ja RU09
		Matematiikka pitkä MAA	MAA09, MAA10, MAA13, MAA14 ja MAA16
Matematiikka lyhyt MAB	MAB07, MAB08, MAB09	Matematiikka lyhyt MAB	MAB07, MAB08, MAB09
		Fysiikka	FY06 2. vuonna FY07, FY10 tai FY11, FY08
		Kemia 2. vuoden kevät tai 3. vuoden kevät	KE03, KE04, KE05, KE07
Biologia	BI03, BI04, (BI06, BI07, BI08) 2. vuonna, BI05 3-vuoden 1. jakso	Maantiede 3. vuoden kevät tai 2. vuoden kevät	GE02, GE03, GE04, GE05
Historia	HI03, HI04, HI05, (HI08) 2. vuonna HI06 ja HI07 3-vuoden 1. jakso	Yhteiskuntaoppi	YH04 ja YH06 2. vuonna YH03 ja YH07
Elämän-katsomustieto	ET01 tai ET02 3-vuoden 1. jakso	Uskonto	UE05 ja UE06
Filosofia	FI02 ja FI03 2. vuonna FI04 ja FI05 3-vuoden 1. jakso	Psykologia	PS06 ja PS07 2. vuonna PS04, PS05 ja PS08
Terveystieto	TE02, TE03 (TE04) 2. vuonna TE05 3-vuoden 1. jakso		

HATANPÄÄN LUKION OPETUSSUUNNITELMAN OPINTOJAKSOT

Lukuvuonna 2021-2022 ja siitä eteenpäin lukion ykköset opiskelevat tässä esitettyjä opintojaksoja. Opintojaksojen tarkemmat sisällöt ovat luettavissa www.tampere.fi/halu opiskelijalle-kohdasta. Lukion 20-, 19- ja 18-ikäluokkien kurssit on esitetty edellisen lukuvuoden opinto-oppaassa, joka löytyy [www.sivultamme](http://www.sivultamme.fi) www.tampere.fi/halu opiskelijalle-kohdasta.

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS ÄI

- ÄI1 Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen (2 op)
- ÄI2 Kieli- ja tekstitietoisuus (1 op)
- ÄI3 Vuorovaikutus 1 (1 op)
- ÄI4 Kirjallisuus 1 (2 op)
- ÄI5 Tekstien tulkinta 1 (2 op)
- ÄI6 Kirjoittaminen 1 (1 op)
- ÄI7 Vuorovaikutus 2 (1 op)
- ÄI8 Kirjallisuus 2 (2 op)
- ÄI9 Vuorovaikutus 3 (2 op)
- ÄI10 Kirjoittaminen 2 (2 op)
- ÄI11 Tekstien tulkinta 2 (2 op)
- ÄI12 Kielenhuollon ja kirjoittamisen tehojakso (2op)
- ÄI13 Hyötyä ja hyvinvointia lukemalla (2op)
- ÄI14 Luova kirjoittaminen (2op)
- ÄI15 Äidinkielen ja kirjallisuuden opintoprojekti (1-2op)
- ÄI16 Äidinkielen ja kirjallisuuden opintoprojekti II (1-2op)

Opiskelija voi valita lisää kirjoittamisen, viestinnän, ilmaisun ja teatterityön opintojaksoja erityisen koulutustehtävän tarjonnasta. Lue lisää kohdasta Musiikki ja musiikkiteatteri.

SUOMI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS S2

- S21 Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen (2 op)
- S22 Kieli- ja tekstitietoisuus (1 op)
- S23 Vuorovaikutus 1 (1 op)
- S24 Kirjallisuus 1 (2 op)
- S25 Tekstien tulkinta 1 (2 op)
- S26 Kirjoittaminen 1 (1 op)
- S27 Vuorovaikutus 2 (1 op)
- S28 Kirjallisuus 2 (2 op)
- S29 Vuorovaikutus 3 (2 op)
- S210 Kirjoittaminen 2 (2 op)
- S211 Tekstien tulkinta 2 (2 op)
- S212 Kielitaito kuntoon (1-2 op)
- S213 Keskustelua ajankohtaisista aiheista (1 op), toteutuu 2022-2023
- S214 Kulttuurifestarit (1 op), toteutuu 2023-2024
- S215 S2:n opintoprojekti (1-2 op)

RUOTSI, B1-oppimäärä, RUB

- RUB11 Opiskelutaidot ja kieli-identiteetin rakentaminen (1 op)
- RUB12 Ruotsin kieli arjessani (3 op)
- RUB13 Kulttuuri ja mediat (2 op)
- RUB14 Ympäristömme (2 op)
- RUB15 Opiskelu- ja työelämä (2 op)
- RUB16 Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)
- RUB17 Kestävä elämäntapa (2 op)
- RUB18 Ruotsin perusteet kuntoon (2 op)
- RUB19 Valmistaudun ruotsin yo-tutkintoon (1-2 op)
- RUB110 Ruotsin opintoprojekti (1-2 op)

PAKOLLISET
OPINTOJAKSOT
VALTAKUNNALLISET
VALINNAISET
OPINTOJAKSOT
LUKIOKOHTAISET
VALINNAISET
OPINTOJAKSOT

ENGLANTI, A-oppimäärä, ENA

- ENA1 Opiskelutaidot ja kieli-identiteetin rakentaminen (1 op)
- ENA2 Englanti globaalina kielenä (3 op)
- ENA3 Englannin kieli ja kulttuuri luovan ilmaisun välineenä (2 op)
- ENA4 Englannin kieli vaikuttamisen välineenä (2 op)
- ENA5 Kestävä tulevaisuus ja tiede (2 op)
- ENA6 Englannin kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä (2 op)
- ENA7 Ympäristö ja kestävä elämäntapa (2 op)
- ENA8 Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)
- ENA9 Kirjoitan monipuolisesti (1 op)
- ENA10 Valmistaudun englannin yo-tutkintoon (1 op)
- ENA11 Englannin opintoprojekti (1-2 op)

SAKSA, A-oppimäärä, SAA

- SAA1 Opiskelutaidot ja kieli-identiteetin rakentaminen (1 op)
- SAA2 Kieli globaalissa maailmassa ja vuorovaikutusosaaminen (3 op)
- SAA3 Kieli ja kulttuuri luovan ilmaisun välineenä (2 op)
- SAA4 Kieli vaikuttamisen välineenä (2 op)
- SAA5 Kestävä tulevaisuus ja tiede (2 op)
- SAA6 Kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä (2 op)
- SAA7 Ympäristö ja kestävä elämäntapa (2 op)
- SAA8 Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)
- SAA9 Saksan opintoprojekti (1-2 op)

SAKSA, B2- ja B3-oppimäärät

SAB31 Perustason alkeet 1 (2 op)
SAB32 Perustason alkeet 2 (2 op)
SAB21 = SAB33 Perustason alkeet 3 (2 op)
SAB22 = SAB34 Perustaso 1 (2 op)
SAB23 = SAB35 Perustaso 2 (2 op)
SAB24 = SAB36 Perustaso 3 (2 op)
SAB25 = SAB37 Perustaso 4 (2 op)
SAB26 = SAB38 Perustaso 5 (2 op)
SAB27 Perustason jatko 1 (2 op)
SAB28 Perustason jatko 2 (2 op)
SAB29 = SAB39 Saksan opintoprojekti (1-2 op)

B2 =
peruskoulun
yläluokilla aloitettu
kieli
B3 =
lukiossa aloitettu
kieli

PAKOLLISET
OPINTOJAKSOT
VALTAKUNNALLISET
VALINNAISET
OPINTOJAKSOT
LUKIOKOHTAISET
VALINNAISET
OPINTOJAKSOT

RANSKA, B2- ja B3-oppimäärät

RAB31 Perustason alkeet 1 (2 op)
RAB32 Perustason alkeet 2 (2 op)
RAB21 = RAB33 Perustason alkeet 3 (2 op)
RAB22 = RAB34 Perustaso 1 (2 op)
RAB23 = RAB35 Perustaso 2 (2 op)
RAB24 = RAB36 Perustaso 3 (2 op)
RAB25 = RAB37 Perustaso 4 (2 op)
RAB26 = RAB38 Perustaso 5 (2 op)
RAB27 Perustason jatko 1 (2 op)
RAB28 Perustason jatko 2 (2 op)
RAB29 = RAB39 Ranskan opintoprojekti (1-2 op)

ESPANJA, B2- ja B3-oppimäärät

EAB31 Perustason alkeet 1 (2 op)
EAB32 Perustason alkeet 2 (2 op)
EAB21 = EAB33 Perustason alkeet 3 (2 op)
EAB22 = EAB34 Perustaso 1 (2 op)
EAB23 = EAB35 Perustaso 2 (2 op)
EAB24 = EAB36 Perustaso 3 (2 op)
EAB25 = EAB37 Perustaso 4 (2 op)
EAB26 = EAB38 Perustaso 5 (2 op)
EAB27 Perustason jatko 1 (2 op)
EAB28 Perustason jatko 2 (2 op)
EAB29 = EAB39 Espanjan opintoprojekti (1-2 op)

MATEMATIIKKA MA

MAY1 Luvut ja yhtälöt (2 op) (kaikille yhteinen)

Matematiikan pitkä oppimäärä MAA

MAA2 Funktiot ja yhtälöt 1 (3 op)
MAA3 Geometria (2 op)
MAA4 Analyttinen geometria ja vektorit (3 op)
MAA5 Funktiot ja yhtälöt 2 (2 op)
MAA6 Derivaatta (3 op)
MAA7 Integraalilaskenta (2 op)
MAA8 Tilastot ja todennäköisyys (2 op)
MAA9 Talousmatematiikka (1 op)
MAA10 3D-geometria (2 op)
MAA11 Algoritmit ja lukuteoria (2 op)
MAA12 Analyysi ja jatkuva jakauma (2 op)
MAA13 Pitkän matematiikan kokonaiskuva I (2op)
MAA14 Pitkän matematiikan kokonaiskuva II (2op)
MAA15 Algebralliset ja geometriset menetelmät (2op)
MAA16 Matematiikan opintoprojekti (1-2op)

Matematiikan lyhyt oppimäärä, MAB

MAB2 Lausekkeet ja yhtälöt (2 op)
MAB3 Geometria (2 op)
MAB4 Matemaattisia malleja (2 op)
MAB5 Tilastot ja todennäköisyys (2 op)
MAB6 Talousmatematiikan alkeet (1 op)
MAB7 Talousmatematiikka (1 op)
MAB8 Matemaattinen analyysi (2 op)
MAB9 Tilastolliset ja todennäköisyysjakaumat (2 op)
MAB10 Lyhyen matematiikan kokonaiskuva (2op)
MAB11 Algebra (2 op)
MAB12 Matematiikan opintoprojekti (1-2op)

BIOLOGIA BI

BI01 Elämä ja evoluutio (2 op)
BI02 Ekologian perusteet (1 op)
BI03 Ihmisen vaikutukset ekosysteemeihin (1 op)
BI04 Solu ja perinnöllisyys (2 op)
BI05 Ihmisen biologia (2 op)
BI06 Biotekniikka ja sen sovellukset (2 op)
BI07 Mikrobiologia (2 op)
BI08 Ihmisen anatomia ja fysiologia (2 op)
BI09 Kohti kestävämpää ympäristöä (2 op),
toteutuu 2022-2023
BI10 Biologian opintoprojekti (1-2op)

MAANTIEDE GE

GE1 Maailma muutoksessa (2 op)
GE2 Sininen planeetta (2 op)
GE3 Yhteinen maailma (2 op)
GE4 Geomedia – tutki, osallistu ja vaikuta (2 op)
GE5 Maantieteen aluetutkimus ja kokonaiskuva (2op)
GE6 Maantieteen opintoprojekti (1-2op)

FYSIIKKA FY

FY1 Fysiikka luonnontieteenä (1 op)
FY2 Fysiikka, ympäristö ja yhteiskunta (1 op)
FY3 Energia ja lämpö (2 op)
FY4 Voima ja liike (2 op)
FY5 Jaksollinen liike ja aallot (2 op)
FY6 Sähkö (2 op)
FY7 Sähkömagnetismi ja valo (2 op)
FY8 Aine, säteily ja kvantittuminen (2 op)
FY9 Sähkön jatko ja elektroniikka (2op), toteutuu 2022-2023.
FY10 Mekaniikan jatko (2op), toteutuu 2023-2024.
FY11 Kokeellinen fysiikka ja fysiikan kokonaiskuva (2op)
FY12 Fysiikan opintoprojekti (1-2op)

KEMIA KE

KE1 Kemia ja minä (1 op)
KE2 Kemia ja kestävä tulevaisuus (1 op)
KE3 Molekyylit ja mallit (2 op)
KE4 Kemiallinen reaktio (2 op)
KE5 Kemiallinen energia ja kiertotalous (2 op)
KE6 Kemiallinen tasapaino (2 op)
KE7 Kokeellista kemiaa (2op)
KE8 Kohti kemian ylioppilastutkintoa (1-2op)
KE9 Kemian opintoprojekti (1-2op)

PSYKOLOGIA PS

PS1 Toimiva ja oppiva ihminen (2 op)
PS2 Kehittyvä ihminen (2 op)
PS3 Tietoa käsittelevä ihminen (2 op)
PS4 Tunteet ja mielenterveys (2 op)
PS5 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen (2 op)
PS6 Ihmissuhdetaidot (2op)
PS7 Psykologian kokonaiskuva (1-2op)
PS8 Psykologian opintoprojekti (1-2op)

FILOSOFIA FI

FI1 Johdatus filosofiseen ajatteluun (2 op)
FI2 Etiikka (2 op)
FI3 Yhteiskuntafilosofia (2 op)
FI4 Tieto, tiede ja todellisuus (2 op)
FI5 Filosofian kokonaiskuva (1-2 op)
FI6 Filosofian opintoprojekti (1-2op)

HISTORIA HI

HI1 Ihminen, ympäristö ja historia (2 op)
HI2 Kansainväliset suhteet (2 op)
HI3 Itsenäisen Suomen historia (2 op)
HI4 Eurooppalainen ihminen (2 op)
HI5 Ruotsin itämaasta Suomeksi (2 op)
HI6 Maailman kulttuurit kohtaavat (2 op)
HI7 Tampereen kaupunkihistoria (2op),
toteutuu 2022-2023
HI8 Historia kirjallisuudessa ja elokuvissa –
faktaa vai fiktiota (2op), toteutuu 2023-2024
HI9 Maailma nyt (2op)
HI10 Historian opintoprojekti (1-2op)

YHTEISKUNTAOPPI YH

YH1 Suomalainen yhteiskunta (2 op)
YH2 Taloustieto (2 op)
YH3 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma (2 op)
YH4 Lakitieto (2 op)
YH5 Poliitiikan ja talouden ajankohtaisia kysymyksiä
(2op), toteutuu 2023-2024
YH6 Tutustuminen työelämään (2op)
YH7 Yhteiskuntaopin kokonaiskuva (1-2op)
YH8 Opiskelijakuntatoiminta (1-2op)
YH9 Valtakunnallinen opiskelijakuntatoiminta (1-2op)
YH10 Yhteiskuntaopin opintoprojekti (1-2op)

USKONTO, EVANKELIS-LUTERILAINEN UE

UE1 Uskonto ilmiönä – juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä (2 op)

UE2 Maailmanlaajuinen kristinuskko (2 op)

UE3 Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä (2 op)

UE4 Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa (2 op)

UE5 Uskonto taiteissa ja populaarikulttuurissa (2 op)

UE6 Uskonto, tiede ja media (2 op)

UE7 Uskonnon kokonaiskuva (1-2op)

UE8 Uskonnon opintoprojekti (1-2op)

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO ET

ET1 Minä ja hyvä elämä (2 op)

ET2 Minä ja yhteiskunta (2 op)

ET3 Kulttuurit

ET4 Katsomukset

ET5 Uskonnot ja uskonottomuus

ET6 Tulevaisuus

TERVEYSTIETO TE

TE1 Terveys voimavarana (2 op)

TE2 Terveys ja ympäristö (2 op)

TE3 Terveys ja yhteiskunta (2 op)

TE4 Ensiapua itselle ja muille (2op)

TE5 Terveystiedon kokonaiskuva (1-2 op)

TE6 Terveystiedon opintoprojekti (1-2op)

LIIKUNTA LI

LI1 Oppiva liikkua (2 op)

LI2 Aktiivinen elämä (2 op)

LI3 Uudet mahdollisuudet (2 op)

LI4 Yhdessä liikkuen (2 op)

LI5 Virkistystä liikunnasta (2 op)

LI6 Palloilu (2op)

LI7 Mailapelit (2op)

LI8 Lasketteluretki (2op), toteutuu 2022-2023

LI9 Kesäretki (2op), toteutuu 2021-2022

LI10 Vanhat tanssit (2op)

LI11 Liikunnan opintoprojekti (1-2op)

LI12-LI19 Urheiluvalmennus

MUSIIKKI MU

MU1 Intro – kaikki soimaan (2 op)

MU2 Syke – soiva ilmaisu (2 op)

MU3 Genre – globaali uteliaisuus (2 op)

MU4 Demo – luovasti yhdessä (2 op)

Lisää musiikkia voi valita erityisen koulutustehtävän opinnoista, esimerkiksi seuraavia:

MSO24 Vanhojen päivän tanssiorkesteri (2 op)

MSO29 Kitaransoiton alkeet (2 op)

MSO30 Orkesteri (2 op)

MLA46 Sekakuoro (2op)

MSO38 Biisipaja (2op)

Lisää liikuntaa voi valita erityisen koulutustehtävän opintojakoista. Lue lisää kohdasta Musiikki ja musiikkiteatteri:

MLI9 Liike-ilmaisu ja tanssi (2op)

MLI10 Musikaalitanssi (2op)

KUVATAIDE

KU1 Omat kuvat, jaetut kulttuurit (2 op)

KU2 Ympäristön tilat, paikat ja ilmiöt (2 op)

KU3 Kuva viestii ja vaikuttaa (2 op)

KU4 Taiteen monet maailmat (2 op)

KU5 Keramiikka- ja kuvanveisto (2op)

KU6 Maalaaminen (2op)

KU7 Kuvataiteen opintoprojekti (2op)

OPINTO-OHJAUS

OP1 Minä opiskelijana (2 op)

OP2 Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus (2 op)

OP3 Digikurssi (2op)

OP4 Toimin tutor-opiskelijana (2op)

OP5 Markkinoimme Hatanpään lukiota (1-2op)

OP6 Toimin digitutorina tai liikuntatutorina (1-2op)

OP7 Toimin mentorina, tuen ja autan muita (1-2op)

TEMAATTISET OPINNOT

LUE (1-2 op)

Yrittäjyyden ja työelämän opintojakso (2op)

MUSIIKKI JA MUSIIKKITEATTERI

Hatanpään lukion valtakunnallinen erityinen koulutustehtävä

Opiskelija suorittaa valtakunnalliset opintojaksot MU1 ja MU2 sekä vähintään kuusi Musiikin ja musiikkiteatterin kahden opintopisteen opintojaksoa (=12op). Kaikille yhteisistä opintojaksoista opiskellaan MMP1-MMP6 sekä joko MMP6 tai MMP7.

Jos opiskelija suorittaa MU1:n ja MU2:n lisäksi vähintään kaksitoista Musiikin tai musiikkiteatterin kahden opintopisteen opintojaksoa (24op), hän saa oikeuden jättää kahdeksan valtakunnallista pakollista kahden opintopisteen opintojaksoa (16op) pois henkilökohtaisesta opinto-ohjelmastaan. Kustakin lukioaineesta on kuitenkin suoritettava vähintään puolet pakollisista opinnoista. Aineesta, jonka opiskelija suorittaa osana ylioppilastutkintoa, on suoritettava kaikki pakolliset opinnot.

Musiikin ja musiikkiteatterin kaikille yhteiset opintojaksot MMP1-7, joista MMP6 tai MMP7 ovat keskenään vaihtoehtoisia.

Liike- ilmaisun ja tanssin valinnaiset opintojaksot MLI8-11	Teatteri- työn valinnaiset opintojaksot MTE12-18	Kirjoittamisen ja viestinnän valinnaiset opintojaksot MVI19-22	Soiton valinnaiset opintojaksot MSO23-40	Laulun valinnaiset opintojaksot MLA41-54	Musiikki- teknologian valinnaiset opintojaksot MDI 55-59	Muut opintojaksot MPR 60-63
--	--	--	---	---	--	-----------------------------------

Musiikin ja musiikkiteatterin kaikille yhteiset opinnot (ainoastaan erityisen koulutustehtävän opiskelijoille)

MMP1 Tutustutaan musiikkiin ja musiikkiteatteriin (2 op)

MMP2 Lauletaan yhdessä (2op)

MMP3 Musiikin ja teatterin teoria (2op)

MMP4 Maailmanmusiikki (2op)

MMP5 Abien projekti (2op)

MMP6 Ilmaisun iloa! (2op)

MMP7 Musailmaisu (2op)

MLI Liikeilmaisu ja tanssi (avoimia kaikille lukion opiskelijoille)

MLI8 Liike-ilmaisu ja tanssi (2op)

MLI9 Musikaalitanssi (2op)

MLI10 Liike- ja tanssi-ilmaisun opintoprojekti I (1-2op)

MLI11 Liike- ja tanssi-ilmaisun opintoprojekti II (1-2op)

MTE Teatterityö (avoimia kaikille lukion opiskelijoille)

MTE12 Teatteri-ilmaisu (2op)

MTE13 Musikaali (2op) (toteutuu 2023-2024)

MTE14 Tutustu teatterin ammattilaisiin! (2op)

MTE15 Musiikkiteatteriharjoittelu (1-2op)

MTE16 Elokuvatyön opintoprojekti (1-2op)

MTE17 Teatterin opintoprojekti I (1-2op)

MTE18 Teatterin opintoprojekti II (1-2op)

MVI Kirjoittamisen ja viestintä (avoimia kaikille lukion opiskelijoille)

MVI19 Käsikirjoittaminen I (2op)

MVI20 Käsikirjoittaminen II (2op)

MVI21 Tapahtumatuotanto (2op)

MVI22 Viestinnän opintoprojekti (1-2op)

MSO Soittaminen (avoimia kaikille lukion opiskelijoille)

MSO23 Vanhojen päivän tanssiorkesteri (2 op)

MSO24 Bändiopetus 1 (2 op)

MSO25 Bändiopetus 2 (2 op)

MSO26 Bändiopetus 3 (2 op)

MSO27 Pianon vapaa säestys (2 op)

MSO28 Kitaransoiton alkeet (2 op)

MSO29 Orkesteri 1 (2 op)

MSO30 Orkesteri 2 (2 op)

MSO31 Orkesteri 3 (2 op)

MSO32 Orkesteri 4 (2 op)

MSO33 Soitinyhtye 1 (2 op)

MSO34 Soitinyhtye 2 (2 op)

MSO35 Soitinyhtye 3 (2 op)

MSO36 Soitinyhtye 4 (2 op)

MSO37 Biisipaja (2op)

MSO38 Musalukiopäivät (1op)

MSO39 Soiton opintoprojekti (1-2op)

MSO40 Soiton opintoprojekti (1-2op)

MDI Musiikkiteknologia (avoimia kaikille lukion opiskelijoille)

MDI55 Studiotekniiikan perusteet (2op)

MDI56 Studioprojekti (2op)

MDI57 Valotekniikka (2op)

MDI58 Äänentoisto (2op)

MDI59 Tekniikkaryhmä (1-4op)

MLA Laulu (avoimia kaikille lukion opiskelijoille)

MLA41 Lauluyhtye 1 (2op)

MLA42 Lauluyhtye 2 (2op)

MLA43 Lauluyhtye 3 (2op)

MLA44 Lauluyhtye 4 (2op)

MLA45 Sekakuoro Samsara 1 (2op)

MLA46 Sekakuoro Samsara 2 (2op)

MLA47 Sekakuoro Samsara 3 (2op)

MLA48 Sekakuoro Samsara 4 (2op)

MLA49 Kamarikuoro Samsara 1 (2op)

MLA50 Kamarikuoro Samsara 2 (2op)

MLA51 Kamarikuoro Samsara 3 (2op)

MLA52 Kamarikuoro Samsara 4 (2op)

MLA53 Laulun opintoprojekti (1-2op)

MLA54 Laulun opintoprojekti (1-2op)

MPR Muut musiikin ja musiikkiteatterin opinnot (ainoastaan erityisen koulutustehtävän opiskelijoille)

MPR60 Musiikki- ja musiikkiteatterimatka (2op)

MPR61 Suurproduktio (2op)

MPR62 Yhteistyöproduktio (2op)

MPR63 Yhteistyöproduktio 2 (2op)

MPR64 Yhteistyöproduktio 3 (2op)

MPR65 Musiikin tai musiikkiteatterin korkeasteen opinnot 1 (1-3op)

MPR66 Musiikin tai musiikkiteatterin korkeasteen opinnot 2 (1-3op)

LUKIODIPLOMIT

Kuvataiteen lukiodiplomi (KULD2) (2op)

Liikunnan lukiodiplomi (LILD4) (2op)

Median lukiodiplomi (MELD5) (2op)

Musiikin lukiodiplomi (MULD6) (2op)

Tanssin lukiodiplomi (TALD7) (2op)

Teatterin lukiodiplomi (TELD8) (2op)

LUKIOON VALMISTAVA KOULUTUS LUVA

Äidinkieli ja kirjallisuus (suomi toisena kielenä ja kirjallisuus, 10 kurssia)

LVS01 Kielen rakenteet funktionaalisesta näkökulmasta

LVS02 Tekstin rakenteet funktionaalisesta näkökulmasta

LVS03. Eri tiedonalojen kieli

LVS04 Tekstejä kirjoittamaan

LVS05 Kuunnellaan ja puhutaan 1

LVS06 Suomalainen kirjallisuus ja kulttuuri

LVS07 Maailmankirjallisuus ja kulttuurinen monimuotoisuus

LVS08 Kuunnellaan ja puhutaan 2

LVS09 Digitaaliset tekstitaidot

LVS10 Mediakulttuuri

(LVS11 S2-peruskoulun kertauskurssi)

Englanti

LVKA01 Kielitaito osana opiskelua ja muita elämänalueita

LVKA02 Arkipäivän tilanteet

LVKA03 Mediat

Matemaattiset ja luonnontieteelliset opinnot

LVLUMA01 Matematiikkaa, fysiikkaa ja kemiaa

LVLUMA02 Biologiaa ja maantiedettä

Yhteiskuntatietous ja kulttuurintuntemus

LVHY01 Historian perusteita

LVHY02 Suomalainen yhteiskunta ja kulttuurit

Opinto-ohjaus

LVOP01 Opinto-ohjaus 1

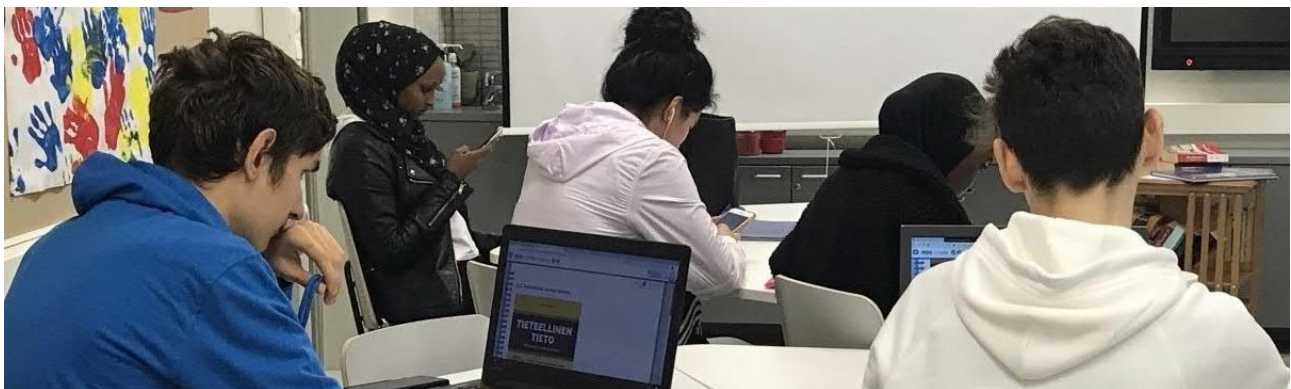
LVOP02 Opinto-ohjaus 2

Valinnaiset opinnot (yhteensä vähintään 6 kurssia)

LVVA01/LUMA03 Matematiikan
perusvalmiudet 1

LVVA02/LUMA04 Matematiikan
perusvalmiudet 2

LVVA03/MU02 Kotimaani musiikki

HATANPÄÄN LUKION OPISELUSUUNNITELMA (LOPS2021)

Opiskelusuunnitelma ohjaa sinua valitsemaan ja suorittamaan kursseja. Merkitse omat valintasi alle ja siirrä ne wilman "OPO-lomake 1: Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma" - digitaaliseen lomakkeeseen.

Voit poiketa suunnitelmasta, mutta tee se harkiten. Keskustele ratkaisustasi RO:n tai OPO:n kanssa.

Punaist opintojaksot ovat pakollisia, siniset valtakunnallisia valinnaisia ja harmaat lukiokohtaisia valinnaisia. Oranssit opintojaksot ovat erityisen koulutustehtävän Musiikin ja musiikkiteatterin opintojaksoja. Useimmat niistä ovat avoimia kaikille opiskelijoille.

		ensimmäisen vuoden opinnot						toisen vuoden opinnot						kolmannen vuoden opinnot					
Äidinkieli ja kirjallisuus	AI	1	2,3	4	12	14		5	6,7	9	12	13	14	8	9	10	11	12	13
Suomi toisena kielinä	S2	1	2,3	4	12	14		5	6,7	9	12	13	14	8	9	10	11	13	
Ruotsi, B-kieli	RUB	1	2	3	8			4	5	6	8			6	7	9			
Englanti, A-kieli	ENA	1	2	3				4	5	6	7			7	8	9,10			
Saksa, A-kieli	SAA	1	2	3				4	5	6				7	8				
Saksa, B2	SAB2			1	2			3	4	5				6					
Saksa, B3	SAB3	1	2	3	4			5	6	7				8					
Ranska, B2	RAB2			1	2			3	4	5				6					
Ranska, B3	RAB3	1	2	3	4			5	6	7				8					
Espanja, B2	EAB2			1				2	3	4	5			6					
Espanja B3	EAB3	1	2	3				4	5	6	7			8					
Matematiikka pitkä	MAA	1	2	3	4			5	6	7	8	9	15	10	11	12	13	14	
Matematiikka lyhyt	MAB	1	2	3				4	5	6,7	8	9	11	8	9	10			
Biologia	BI	1	2,3					2,3	4	5	7	8	9	6	7	8	9		
Maantiede	GE	1						2	3	4	5			2	3	4	5		
Fysiikka	FY	1,2	3	4				5	6	7	9	10		8	9	10	11		
Kemia	KE	1,2	3	7				3	4	5	6	7	8						
Psykologia	PS	1	2					2	3	6				4	5	7			
Filosofia	FI	1						2	3					4	5				
Historia	HI	1	2					3	4	5	6	7	8	6	9				
Yhteiskuntaoppi	YH	1	4					2	3	4	5	6		3	5	6	7		
Uskonto	UE	1	3					2	3	4				5	6	7			
Elämäntutkimus	ET							1	2					1	2				
Terveystieto	TE	1	4					2	3	4				3	4	5			
Liikunta	LI	1	3-	6	7	8	9	2	3-	10	6-			3-	6	7			
Musiikki	MU	1	2*					2*	3	4				3	4				
Kuvataide	KU	1	2*					2*	3	4	5	6		3	4	5	6		
Opinto-ohjaus	OP	1	3	5				2	4	5	6			2					
Temaattiset opinnot	LUE	1						1	2										
Musiikki ja musiikkiteatteri	MMP	1	2	3	6			4	7					5					
Liikeilmaisuus ja tanssi	MLI							8	9					8	9				
Teatterityö	MTE							12	13	14	15	16		12	13	14	15	16	
Kirjoittaminen ja viestintä	MVI	19						19	20	21				20	21				
Soittaminen	MSO	23	24	27	28	29	33	26	27	28	30	34	37	27	28	31	35	37	
			-	-	-	-								-	-	-	-		
Laulu	MLA	41	45	49				42	46	50				43	47	51			
		-	-	-				-	-	-				-	-	-			
Musiikkiteknologia	MDI	55	56	57	58			55	56	57	58	59		56	57	58	59		
Muut opinnot	MPR							60	61	38				61	38				

HATANPÄÄN LUKION OPINTO-OPAS 2021-2022

YHTEISKUNNALLINEN
OSAAMINEN

VUOROVAIKUTUS-
OSAAMINEN

HYVINVOINTI-
OSAAMINEN